

[Ministeren for offentlige arbejder.]

udfører denne form for kørsel, en bedre beskyttelse mod uretmæssig konkurrence end den, der følger af den nugældende omnibus- og fragtmandslov. Ved de i lovforslaget indeholdte regler om fragtmandskørsel er der givet en mere klar afgrænsning af fragtmandskørslen over for den lejlighedsvis kørsel end den, der følger af definitionen af fragtmandskørsel i den nugældende lovgivning, således at det, der oprindeligt var sigtet med en lovgivning om fragtmandskørsel, også opnås i praksis. Dette indebærer, at den såkaldte „kontraktkørsel i rute“ ikke længere lovligt vil kunne udføres uden tilladelse. I denne forbindelse vil jeg dog gerne fremhæve, at det må anses for naturligt, at den overvejende del af de eksisterende kontrakter, der opfylder et reelt behov, legaliseres efter de nye regler.

En lovgivning af den art, som der her er tale om, er uden værdi, hvis det ikke er muligt at gennemføre en effektiv kontrol med reglerens overholdelse. Det kontrolsystem, lovforslaget bygger på, og som der nærmere er redegjort for i de almindelige bemærkninger, er forholdsvis enkelt og opfylder kravet til effektivitet.

I øvrigt må spørgsmålet om, hvor stor en indsats der skal gøres for at gennemføre en effektiv kontrol, naturligvis ses i sammenhæng med de sanktioner, der vil blive bragt i anvendelse over for dem, der forsøger at sætte sig ud over spillets regler.

I denne forbindelse vil jeg pege på et særligt problem. Efter bestemmelsen i lovforslagets § 19 kan den, der har fået en tilladelse tilbagekaldt på grund af forhold, der giver grund til at antage, at han ikke fremtidig vil drive virksomheden på forsvarlig måde, forlange spørgsmålet indbragt for domstolene af den myndighed, der har truffet beslutningen om tilbagekaldelsen, og vel at mærke således, at virkningen af den administrative trufne beslutning om tilbagekaldelsen opsættes, indtil domstolsprøvelsen har fundet sted.

For mig er det imidlertid et spørgsmål, om denne fremgangsmåde for en domstolskontrol på det specielle område, som lovforslaget omfatter, er hensigtsmæssig, når man tager sigtet med lovforslaget i betragtning. Den alvorlige baggrund for lovforslaget er jo som nævnt, at tungtvejende sam-

fundshensyn gør det nødvendigt at gennemføre en sanering af forholdene inden for vognmandserhvervet, og der må derfor — i hver tilfælde i de første par år — forudses at blive ikke så få sager om tilbagekaldelse. Hvis formålet med lovforslaget ikke skal forspildes, må der i spørgsmålet, om en tilladelse skal tilbagekaldes eller ikke, muligvis følges en strengere kurs end den, domstolene hidtil efter min opfattelse har fulgt i spørgsmål om frakendelse af rettigheder. Endvidere vil der erfaringsmæssigt kunne gå lang tid med en domstolsprøvelse, særlig når appelmulighederne ønskes udnyttet. Når henses til, at tilbagekaldelse af en tilladelse kun vil ske ved gentagne eller grove forseelser, finder jeg det uheldigt, at en vognmand, hvis tilladelser er tilbagekaldt, på grund af den opsættende virkning ved domstolsprøvelsen alligevel skal kunne udnytte tilladelsen igennem en længere tid, nemlig indtil domstolsprøvelsen er afsluttet. Et alternativ til lovforslagets domstolsprøvelse ville være, at spørgsmålet om tilbagekaldelse af en tilladelse indbringes for et ankenævn, og at man så lader domstolskontrollen med tilbagekaldelsen følge de almindelige regler i grundloven om domstolskontrol med forvaltningen, dvs. at den pågældende, der har mistet sin tilladelse, ved sagsanlæg mod den pågældende myndighed, der har truffet afgørelsen om tilbagekaldelsen, selv må sørge for at få spørgsmålet bragt for domstolene. Herved opnår man efter min mening dels, at færre sager kommer frem til domstolene, hvilket vil sige, at ikke alene domstolene, men også administrationen belastes i mindre omfang, dels at man får større mulighed for at holde den kurs vedrørende tilbagekaldelsesadgangen, som formålet med lovforslaget kræver.

Med disse ord, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om boligtilsyn.

(Lovforslaget (nr. 158) findes i tillæg A. sp. 4161, fremsættelsen i tidenden sp. 3090).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Helle Degn: Dette lovforslag indeholder en nødvendig teknisk lovændring som følge af, at sundhedskommissionerne, der udøver boligtilsynet i kommuner på under 15.000 indbyggere, vil blive ophævet ved gennemførelse af forslaget til lov om miljøbeskyttelse, hvorfor dette boligtilsyn må gå over til kommunalbestyrelserne. Hvis en kommune imidlertid føler behov for det, kan den selv nedsætte en boligkommission.

Ud over denne administrative forenkling er der et par små ændringer i selve loven. For det første en udvidet underretningspligt over for ejere og panthavere, hvis prioritering eller omprioritering finder sted. For det andet en ophævelse af boligtilsynets indberetningspligt til boligtilsynsrådet. For det tredje en ophævelse af en meget lidt anvendt bestemmelse om, at et boligtilsyns beslutning om en kondemnering kan omgøres.

Dette lovforslag indeholder blot lidt småjusteringer, siger boligministeren i sin fremsættelse, da vi alle med spændt forventning kan se frem til en samling af alle boligplanlægningslove under ét om et års tid eller to. Her vil jeg bare spørge ministeren, hvornår lidt nærmere præciseret dette arbejde kan forventes afsluttet i boligministeriet, så vi kan komme til at se på den samlede boligplanlægning, da det er rart for os at vide i det videre arbejde i boligudvalget.

Rohrsted: Det er ikke de store ændringer, der er i det foreliggende lovforslag. Den væsentligste ændring er vel nok, at der som en konsekvens af lovforslaget om miljøbeskyttelse vil ske en nedlæggelse af sundhedskommissionerne, også i kommuner, hvor disse sundhedskommissioner hidtil har udøvet boligtilsynsopgaver, og det vil sige i de 205 kommuner i landet, der har under 15.000 indbyggere.

Det er fuldt forståeligt, at ministeren i lovforslaget stiller disse kommuner frit med hensyn til, om de vil oprette en boligkommission til at overtage sundhedskommissionernes opgaver på boligtilsynsområdet. Det kan mit parti tilslutte sig, men jeg vil gerne i udvalget have nærmere klarlagt, hvilke andre veje ministeren eventuelt ville træde for at sikre, at den ekspertise, der har været

i sundhedskommissionerne på det bolighygiejniske og det lægelige område, også fremtidig vil være repræsenteret i kommunernes behandling af disse spørgsmål, og dette skulle vel nok kunne nås, uden af man dekreterer — det forstår jeg også ministeren ikke vil — at kommunerne skal oprette en boligkommission.

Også de andre ændringer i lovforslaget er mindre og forekommer mig velbegrundede, og vi vil tilsige en saglig og velvillig behandling i udvalget af disse mindre justeringer.

Guldborg: Efter at have gjort mig de yderste anstrengelser for at finde nogle kritiske bemærkninger til det fremsatte lovforslag kommer jeg til at sige, at jeg kan ikke se, at man kan vælge en anden og mere fornuftig løsning end den, boligministeren foreslår. Vi skal selvfølgelig have lejlighed til at kikke lidt nærmere på det, men vi vil i hvert tilfælde tilsige velvillig behandling af lovforslaget.

Gunnar Jensen: Vi kan fra det radikale venstre tilsige vores velvillige behandling af lovforslaget. Vi kan se, at det ikke kan gennemføres, før miljøloven er vedtaget, og derfor ser det ud til, at det skal vente indtil videre.

Henning Philipson: Jeg vil gerne sige for vort vedkommende, at vi er enige i, at der her er tale om tekniske ændringer, som er affødt af det bebudede forslag om en ny miljølovgivning. Men jeg må føje til, at vi er ikke så sikre på, som det umiddelbart fremgår af ministerens bemærkninger, at det vil være rigtigt at nedlægge de nuværende sundhedskommissioner. Jeg har den opfattelse, at det måske er en forhastet beslutning, man her træffer, men det er jo det, man må se på. Vi vil altså meget gerne sætte et spørgsmålstegn ved, om det vil være rigtigt, selv om man formulerer en ny miljølov, at nedlægge sundhedskommissionerne.

Tillad mig så et par bemærkninger vedrørende boligkommissionerne og deres virksomhed i øvrigt.

Det forekommer mig, at vi her i landet har en ulyksalig trang til at nedsætte kommissioner, men når de så er nedsat, er det for det første ikke altid, de har noget at beskæftige

[Henning Philipson.]

sig med — det kunne de godt have — men de beskæftiger sig heller ikke altid med det, som de burde beskæftige sig med. Må jeg erindre om den tur, som folketingets boligudvalg havde til de københavnske saneringskvarterer — jeg tror, det var i december eller november måned sidste år — hvor vi kunne konstatere et hav af uhyggelige, overbefolkede, usunde lejligheder. Jeg ved ikke, hvor meget boligkommissionerne har beskæftiget sig med denne sag, men i bekendtgørelsen af 20. juni 1969 er boligkommissionernes og boligtilsynets virksomhed ganske klart angivet i kapitel 4, hvor man gør opmærksom på, at er en bolig, som bebos af andre end ejendommens ejer, altså en udlejningsbolig, så overbefolket, at det er skadeligt for beboernes sundhed, kan boligtilsynet meddele ejeren påbud om, at antallet af beboere med det for leje- eller brugsforholdet gældende opsigelsesvarsel, dog længst 6 måneder, skal nedbringes til en bestemt størrelse. Det giver mig anledning til at sige, at det ville nok være rigtigt, om man i særdeleshed indskærpede boligtilsynets virksomhed at se på mange af de rottereder, vil jeg kalde det, som findes ikke mindst i København, men også i adskillige af de større provinsbyer.

Dette skal også ses i forhold til den opgørelse, vi har fra 1965, hvor man har en opgørelse over det, man kalder over- og underbefolkning fordelt på henholdsvis udlejningsboliger og ejerboliger. Heraf kan man se, at af 587.510 udlejningsboliger er de 349.190 overbefolkede i den forstand, at de ikke opfylder det, som er forudsætningen for den model, man opstiller, nemlig at der er 1 rum pr. person i husstanden plus 1 fællesrum. Det giver mig anledning til endnu en gang, og det skal være mine sidste bemærkninger, at henstille til ministeren, at man alvorligt tager disse boligtilsyns virksomhed op til overvejelse med henblik på en skærpelse af deres virksomhed, ikke mindst når det drejer sig om det gamle byggeri med de usunde boliger, der findes såvel i København som i de store provinsbyer.

Boligministeren (Helge Nielsen): Det er en fornøjelse at kunne takke samtlige ordførere for tilslutning til de ændringer, der her er foreslået. Må jeg kort sige, at det ville

ikke have været rimeligt at tage denne lov op til ændring på nuværende tidspunkt, hvis ikke det var nødvendigt af hensyn til de ting, vi skal have klaget i forbindelse med miljølovgivningen; ellers ville det have været rigtigt, at dette lovforslag havde ventet til den revision, som jeg i fremsættelsen af lovforslaget har bebudet i form af den planlovreform, som vi i øjeblikket arbejder på i boligministeriet.

Jeg vil sige til fru Helle Degns spørgsmål om fremme af dette arbejde, at det er vi meget indstillet på, og er det muligt at få disse forslag frem i næste samling, skal vi gøre det, og jeg vil også godt give udtryk for, at vi håber på, det kan ske.

Må jeg sige til hr. Henning Philipson, som nævner, at man fra hans partis side er tvivlende over for, om sundhedskommissionerne skal nedlægges, at det må man jo så gøre opmærksom på ved behandlingen af det lovforslag, i henhold til hvilket de bliver nedlagt. Her er det jo konsekvenserne af deres eventuelle nedlæggelse, vi skal registrere, og derfor er det rigtigt, som hr. Gunnar Jensen og andre siger, at dette lovforslag kan endeligt vedtages, når man ser, hvordan det går med den lovgivning, som det er en følge af.

Jeg takker naturligvis hr. Guldberg, fordi han ikke har haft tid til at finde kritiske punkter ved denne behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om sanering. (Orientering af ejere og lejere, begrænsning i adgangen til ejerlavs-sanering m. v.).

(Lovforslaget (nr. 159) findes i tillæg A. sp. 4137, fremsættelsen i tidenden sp. 3091).